

А.Д. Салавеліс
С.М. Павловський

СТАНДАРТИЗАЦІЯ, МЕТРОЛОГІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ

Підручник

ОЛДІ
ПЛЮС

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

А. Д. Салавеліс, С. М. Павловський

**СТАНДАРТИЗАЦІЯ,
МЕТРОЛОГІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ**

Підручник

Одеса • 2023 • Олді+

УДК 006.44:664(075.8)

C16

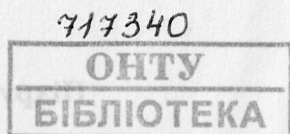
Рецензенти:

Ф. А. Трішин, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Одеського національного технологічного університету;

П. М. Ільчичин, головний технолог хлібозаводу № 4 м. Одеса;

Т. А. Сильчук, доктор технічних наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи Київського національного університету харчових технологій

*Затверджено Вченою радою
Одеського національного технологічного університету
як підручник для студентів вищих технічних закладів
(протокол № 2 від 28.02.2023 р.)*

Салавеліс А. Д.

C16 Стандартизація, метрологія та сертифікація : підручник / А. Д. Салавеліс, С. М. Павловський. – Одеса : Олді+, 2023. – 212 с.

ISBN 978-966-289-713-5

У підручнику наведено основи стандартизації, метрології, управління якістю, сертифікації та загальні характеристики НАССР, а також основи законодавчої бази національної системи стандартизації.

У підручнику розглянуто теоретичні основи та методи стандартизації, різновиди методів, засобів і способів вимірювань у метрології, нормативно-правові, організаційні та методологічні основи стандартизації та сертифікації в Україні.

Навчальний матеріал викладено з урахуванням особливостей майбутньої виробничої діяльності фахівців у сфері ресторанного господарства, хлібопекарського виробництва, харчового й переробного виробництв. Підручник рекомендується для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології».

УДК 006.44:664(075.8)

ISBN 978-966-289-713-5

© А. Д. Салавеліс, С. М. Павловський, 2023

ЗМІСТ

Передмова	4
Розділ 1 Основні положення, цілі та завдання стандартизації	5
Розділ 2 Державна система стандартизації в Україні	26
Розділ 3 Методи та принципи стандартизації. Планування, розробка, затвердження та впровадження стандартів	35
Розділ 4 Нормативні документи, що використовуються в харчовій промисловості	44
Розділ 5 Міжнародна стандартизація	51
Розділ 6 Метрологія: загальне поняття, призначення, метрологічне забезпечення	63
Розділ 7 Види та методи вимірів. Класифікація похибок вимірів	78
Розділ 8 Метрологічне забезпечення харчової промисловості	95
Розділ 9 Система сертифікації та структура органів сертифікації	99
Розділ 10 Порядок проведення сертифікації харчової продукції, виробництва, систем якості, правила та види маркування продукції	112
Розділ 11 Система НАССР – актуальний напрям сучасної стандартизації	126
Розділ 12 Класифікація харчових продуктів, показники їхньої якості та фізичні властивості	138
Список літератури	146
Додатки	149

ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Стандартизація, метрологія та сертифікація» належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки.

Сучасний стан науково-технічного прогресу характеризується прискореним розвитком науки й техніки, більш тісною їх взаємодією та впливом на виробництво. Поширюється кооперація, і значно ускладнюються зв'язки між галузями народного господарства, підприємствами та організаціями. Різко зростають вимоги до сировини, матеріалів, комплектуючих виробів і готової продукції. Ключовими стають питання надійності й безпеки товарів виробничого призначення та товарів народного споживання.

У виконанні народногосподарських завдань, підвищенні ефективності суспільного виробництва й поліпшенні якості продукції стандартизація відіграє суттєву роль, адже вона акумулює найновіші досягнення науки й техніки, органічно з'єднує фундаментальні та прикладні галузі науки, сприяє швидкому впровадженню наукових досягнень у практику, допомагає визначити найбільш економічно доцільні та перспективні напрями науково-технічного прогресу й народного господарства країни.

Нині серед вітчизняних підприємств спостерігається тенденція до впровадження в практику міжнародних і європейських стандартів та засобів сертифікації і випробувань, сучасного вимірювального обладнання, передових методів менеджменту якості тощо.

В умовах жорсткої конкуренції на ринку актуальною вимогою стала висока якість товарів та послуг. Загальноєвропейський економічний простір відкриває нові можливості та перспективи для розвитку всіх галузей промисловості, але за таких умов необхідні нові інструменти та стратегії розвитку метрологічної системи держави.

Метою вивчення курсу «Стандартизація, метрологія та сертифікація» є формування у студентів знань, умінь та навичок, які забезпечать їх кваліфіковану участь у реалізації вимог нормативних документів системи стандартизації та сертифікації щодо єдності вимірювань, поширених і затверджених законодавчими актами; визначення стратегічних напрямів, методів і механізмів реалізації державної політики у сфері стандартизації, метрології та сертифікації.